

MARIA JOSEPA COLOM

La taula rodona d'avui, 13 d'octubre de 2022, s'ha centrat en l'Exposició a l'espai Zero de la Biblioteca Nacional de Catalunya que duu el títol «Una lliçó de gravat, una lliçó d'art», per retre un homenatge a Maria Josepa Colom, exposició comissariada per Roser Insenser i Xavier Soler.

Ha fet la presentació Roser Insenser amb una breu intervenció de la figura de Maria Josepa Colom, i després ha presentat el moderador de l'acte: Marià Casas Hierro, president de l'Associació Catalana d'Exlibristes, membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, gravador i editor. Tot seguit hi ha hagut la presentació dels ponents: la doctora Maria Rosa Vives Piqué, catedràtica de la Facultat de Belles Arts de Sant Jordi de la UB, membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, artista gravadora, i estudiosa del gravat i Miquel Vilà Burgos, pintor, gravador, il·lustrador i gran coneixedor de l'obra de Maria Josepa Colom.

Les diferents intervencions dels membres de la taula han girat al voltant de l'obra i la figura de Maria Josepa Colom, pintora i gravadora que va assolir un llenguatge propi i una mirada particular, conreant gairebé totes les tècniques de gravat, directes i indirectes, i excel·lint en la manera negra o *mezzotinta*.

Maria Josepa Colom es va formar a l'Escola d'Arts i Oficis i després a l'Escola Superior de Belles Arts de Barcelona, on tingué com a professor de gravat a Antoni Vila i Arrufat. L'any 1954 aconseguí el títol de professora de dibuix.

La historiografia la valora sobretot com a gravadora.

Jaume Pla, coneixedor del seu talent —Colom fou alumna seva al Conservatori de les Arts del Llibre, dirigit aleshores per Frederic Marés— la convidà a participar, el 1957, a les Edicions de la Rosa Vera. Colom va acabar substituint Pla, qui a la vegada havia substituït a Teodoro Miciano, com a docent de gravat al Conservatori l'any 1961.

L'any 1957 entrà també a formar part de l'Asociación de Exlibristas de Barcelona, presidida per Cèsar Martinell, on coneixeria un altre mentor important en la seva carrera: Antoni Ollé Pinell.

Colom va participar en congressos europeus d'exlibristes, que es celebraven cada dos anys, i realitzà seixanta-cinc exlibris, un d'ells dedicat

al congrés celebrat a Barcelona l'any 1958, en el qual formà part de la comissió tècnica. Va exposar en una seixantena de mostres, tant nacionals com internacionals, entre individuals i col·lectives, i dugué a terme intercanvis d'exlibris amb creadors de tota Europa. Gràcies a això, ha pogut reunir i gaudir de 775 exlibris i 119 nades; part del seu arxiu d'intercanvis amb artistes i col·leccionistes de França, Portugal, República Txeca, Suècia, Itàlia, Bèlgica, Dinamarca, Alemanya, Polònia, Romania, Iugoslàvia, Israel, Anglaterra, Letònia o Suïssa.

Maria Josepa Colom va aprendre i compartir coneixements, experiències i amistat amb Antoni Vila i Arrufat (Sabadell, 1894 – Barcelona, 1989), Enric Tormo i Freixes (Barcelona, 1919 - 2016), Jaume Pla i Pallejà (1914-1995), Teodoro Miciano Becerra (Jerez de la Frontera, 1903 – 1974, Madrid), Antoni Ollé Pinell (Barcelona 1897 - 1981), Jesús Vallina Sánchez (1912-1998) Daniel Argimon i Granell (Sarrià, 1929 - Barcelona, 1996), Mariano Rubio Martínez (Calatayud, 1926 - 2019 Tarragona)...

Té obra a diverses biblioteques i col·leccions d'institucions públiques i privades, com ara la Biblioteca de Catalunya, la Biblioteca Nacional d'Espanya (Madrid), la Biblioteca Nacional de França (París), el Gabinet d'arts gràfiques del Museu d'Art i d'Història de Ginebra, el Museu d'Art de Nagasaki (Japó), la Kunliga Konsthögskolan (KKH, Reial Acadèmia de Belles Arts) d'Estocolm (Suècia), el Centre d'Art Santa Mònica, la Biblioteca del Monestir de Montserrat i la Col·lecció Gelonch Viladegut.

Al final de l'acte es va dur a terme una visita guiada de la mostra.

Marià Casas Hierro